

Ἡ θεατρικὴ δραστηριότητα τοῦ καλοκαίριου, μὲ τοὺς ἑπτὰ θιάσους ποὺ λειτούργησαν, θὰ μᾶς ἀπασχολήσει σήμερα σὲ μιὰ γενικὴ ἀνασκόπηση καὶ προσπάθεια διατύπωσης μερικῶν βασικῶν συμπερασμάτων, πρὶν μποῦμε στὴν ἀρχὴ τῆς χειμωνιατικῆς ἐποχῆς.

Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Τὸ φετινὸ καλοκαίρι λειτούργησαν οἱ Θίασοι Κατερίνας—Λογοθετίδου, Ρεαλιστικὸ Θέατρο, Δραματικὴ Σκηνή, Λεμοῦ, Ἀργυρόπουλου καὶ τὸ «Ἐθνικὸ» ἔστησε ἀρχαία τραγωδία. Οἱ περισσότεροὶ ἀπ' τοὺς θιάσους ἀνέβασαν σύγχρονα ἑλληνικὰ ἔργα, ποὺ ἀπ' αὐ-

τὰ τὰ πιὸ πολλὰ εἶναι γραμμένα ἀπὸ πρωτοφανέρωτους συγγραφεῖς.

Μ' ὄση ἐπιείκεια κι' ἂν κρίνει κανένας τὴν παραγωγὴ τούτη καὶ μ' ὄση ἀγάπη κι' ἐπιθυμία ἐνίσχυσης τῆς προσπάθειας αὐτῆς, δὲ μπορεῖ νὰ θεωρήσει ἱκανοποιητικὸ τὸ μέσο ὄρο της, οὔτε ἀπ' τὴν πλευρὰ τῆς πνευματικῆς της οὐσίας, οὔτε ἀπ' τὸ μέρος τῆς θεατρικῆς μορφῆς.

••

Μποροῦμε νὰ διαιρέσουμε τὰ ἑλληνικὰ ἔργα ποὺ ἀνέβηκαν τὸ καλοκαίρι σὲ τρεῖς γενικὲς κατηγορίες, (δὶχως νὰ τὰ ἐξομοιάσουμε κατὰ κανένα ἄλλο τρόπο μετὰ τὸν τῶν): Στὴν πρώτη τοποθε-

τοῦμε ἐκεῖνα ποὺ περιορίστηκαν σὲ μιὰ *περιγραφή* ἠθῶν διαφόρων κοινωνικῶν τάξεων: (Γαλάτειας Καζαντζάκη: Τὸ ὑποστατικό, Ρόης Γιαννίκου Βαρουσιάδου: (Θίασος Λεμοῦ) καὶ Λητῶς Κατακουζηνοῦ: Τὸ Φωτεινὸ μονοπάτι (Δραματικὴ Σκηνή). Τρεῖς ἐκπρόσωποι τοῦ ἴδιου φύλου ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ ἠθογραφικὸ στοιχεῖο. Σύμπτωση τάχα; Ἡ ἄλλη κατηγορία εἶναι κείνη ποὺ μποροῦμε νὰ τὴν ὀνομάσουμε, χαρακτηριστικὰ νομίζω, «οἰκιακὸ δράμα», ἔργα δηλαδὴ στήριγμένα σὲ συναισθηματικούς κλυδωνισμοὺς ἐξατομικευμένων ἀνθρώπων, ποὺ οἱ ἀγωνίες τους μένουν μονάχα ἀτομικὴ τους ὑπόθεση, δίχως προέχταση καὶ γενίκευση καὶ δὲ διαπερνᾶνε τοὺς τοίχους τοῦ σπιτιοῦ τους γιὰ ν' ἀγκαλιάσουνε πλατύτερες καταστάσεις καὶ νὰ φέρουν κάποιο μήνυμα. (Ἄγγ. Τερζάκη: «Ἀγνή» (Δραματικὴ Σκηνή) Δημήτρη Κόκκου «Χωρὶς Οὐρανὸ» (Λεμοῦ). Καὶ στάθηκε μιὰ τρίτη κατηγορία, δύο ἔργων ποὺ ξεπεράσανε διὰ τὰ παραπάνω ὄρια, ἀγκαλιάσανε πλατύτερα τὴ ζωὴ καὶ μᾶς δῶσανε μηνύματα: Γιὰ τὸ ἓνα (Σωτῆρη Πατατζῆ: «Ἐπιστροφή ἀπ' τὸ Μπούχενβαλντ») μιλήσαμε στὸ περασμένο. Τὸ ἄλλο εἶναι τὸ «Νυφιάτικο Τραβοῦδι» τοῦ Νότη Περγιάλη, ποὺ ἀνέβασε τὸ Ρεαλιστικὸ Θέατρο.

Τὸ ἔργο τοῦτο ἔχει πνευματικὸ περιεχόμενο, μὲ δραμικὴ ὄψη: Εἶναι ἡ σύγκρουση τοῦ πιὸ καλοῦ μέρους τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, μὲ ἐξωτερικὲς καταναγκαστικὲς δυνάμεις, ποὺ ἐπιβάλλουσι κάποιο σκοτωμὸ μῆνυμά του εἶναι ἡ συνειδητὴ ἀρνήση τοῦ φόνου, σὲ δὲ ποια περίπτωσι καὶ τὸ πλησίασμα τοῦ ἄλλου μ' ἀγάπη. Κάτου ἀπὸ φυσικὲς γιὰ πρῶτο ἔργο ἀδεξιότητες κι' ἐπιδράσεις, εἶν' ὀλοφάνερη ἡ ζωντανὴ αἴσθησι τοῦ θεάτρου κ' ἡ ποιητικὴ διάθεση τοῦ νέου συγγραφέα, ποὺ κατάρθωσε νὰ πεῖ κείνο ποὺ ἤθελε μὲ θεατρικὰ μέσα (εἶχε κάποιες ἀξιόλογες θεατρικὲς εἰκόνες) καὶ νὰ μεταδώσει τὴ συγκίνησίν του στὸ κοινόν.